

Горан Петрович

Жената, която пее

Тънички следи от раци, плуващи срещу течението

Удобно настанен в плетен стол, с одеяло, нехайно праметната върху двете колена, небрежно хванал въдицата, която получи от колегите при пенсионирането си, господин Павле загрижено наблюдаваше ръкава на небето, който можеше да се види от неговия балкон. Повърхността на свода беше бистра. На дъното можеха да се забележат тънички следи от раци, които плуват срещу течението. Господин Павле и по-рано беше забелязал това движение. Ни най-малко не би преувеличил, ако каже, че го беше проучвал сериозно. Напролет, скърцайки от несъгласие, хълмовете на облаците се топят в по-малки айсберги, които след това потъват по пътеките на течението. Тъкмо навреме да открият връщането на рациите със своите младоженки.

Всичко това е добър знак, че може да се хвърли въдицата нагоре. Въпреки това господин Павле никога не беше се занимавал с риболов. Поне не така както изискват навиците. Той лови риба без въдица. Горе, за края на неговия конец, е привързана само оловна тежест и шарен поплавък, колкото да може точно да отбележи докъде е стигнал при разлеждането на свода.

Колко непредвидим само е този свят, мислеше си господин Павле, като внимателно следеше вече по-силните отблясъци на седефените охлови на дъното на небето. Наистина слънцето меко се свива както всяка пролет, някои събития се случват както винаги, но въпреки това може да се каже, че светът е пълен с изненади. Ето на, можеше ли да предположи, че при излизането си в пенсия ще получи от колегите си въдица. Той, който не се интересуваше от риболов. В такива случаи обикновено се подарява стенен часовник. Което, разбира се, е доста неуместно.

Нежната топлина на късния следобед се плъзгаше по лицето му. На свода се появиха и блестящи кръгове. Сигурно някъде отвъд зрителното му поле е кацнало пораснало рибарче и гордо е запляскало с криле. Шареният поплавък трептеше. Една жена в отсрещната сграда смело се навеждаше през прозореца. Далечината не позволяваше да се чуе добре, но изглежда пееше. Във всеки случай отваряше си устата. Кръговете изчезнаха от небето така, както се появиха. После и поплавъкът се оклюма.

Ето, по свода мина червеноперка

Какво ли пее жената отсреща, питаше се господин Павле, напрягайки слуха си. Ясно се вижда как нежно отваря уста, как гърдите ѝ буйно се надигат, как главите на другите съседни любопитно, благосклонно се появяват по прозорците, та да могат да я чуят по-добре. Краят на март е най-подходящото време за песен. Ето, по свода плавно мина червеноперка. Докосна с опашка поплавъка. Конецът затрепери. Прътът кротко се изви. Но това никога не го забелязва. Всички живеещи в околните сгради са обърнати към жената, която пее. Ех, ако чуваше по-добре, щеше да слуша и той, така само може да предположи колко разкошна е арията.

Като зажумя, господин Павле изведнъж реши: ще стане от стола и ще се приближи до парапета на балкона. Вероятно тогава ще може да познае мелодията. Тази непредвидена разходка може да използва и като опит да докосне една по-ниска небесна вълна. Имат ли край изненадите, които дебнат човека! Само миг преди това го интересуваше единствено движението на раците, които плуват срещу течението. Но за техните пътища вече беше мислил днес. Мина и една червеноперка. От запад трябва да пристига цяло огнено ято. Винаги е така преди залеза на голямото слънчево гнездо, избягалите червеноперки нахлуват в източната, по-бавна половина на течението.

Тъмните треви криеха мястото на оловната тежест

И господин Павле остави риболовния прът във вече приготвения чатал до своя стол, раздели се с одеялото и смело се приближи до парапета на балкона, като се наведе напред, доколкото позволяваше студеният метал. Жената, изглежда, пееше още по-силно, тъй като и тяхната, и съседната сграда бяха гъсто окичени с човешки глави, които внимателно слушат. Въпреки това господин Павле продължаваше да не чува нищо. Може би само едно силно провлечено а-а! Впрочем не беше сигурен дори в това. Гласът на жената сякаш нарочно се разминаваше с несигурните му уши. Все едно, в очите му се вля още един ръкав на свода. Блестящият грозд от мехурчета говореше, че там пребивават миди, които убиват времето си с неумерено дълги разкази.

Вляво от неговия се намираще съседният балкон, на който стоеше млада, наскоро настанила се семейна двойка. Господин Павле нямаше навика да приказва надълго и нашироко със съседите си. Поздравяваше тихичко с „Добър ден!“⁴, и то само тогава, когато денят наистина си го биваше. Да не би случайно да се излъже, ако им се обади? Категорично не! Те сигурно също виждат това меко сияние на небето! Впрочем силно го интересуваше какво пее жената.

– Добър ден! – каза господин Павле, много по-високо, отколкото трябва, както обикновено правят хората, притиснати от глухота и самота. – Извинете, съседи, какво пее тази жена?

Младата семейна двойка се обърна към него, като го гледаше едновременно учудено и съжалително. Хората напоследък гледат точно с такива погледи света, забеляза господин Павле, той се усмихваше с надеждата, че изразът на неговото лице ще се отрази и на събеседниците му.

– Тя реве – каза обаче мъжът, като се взираше в него, без да мигне, а жена му беше оборила поглед към земята, от която безсмислено никнеше тяхната бяла сграда.

– Реве ли се? Нима толкова лошо пее? – пак извика, този път смаяно господин Павле; усмивката му подсказваше, че понякога тези млади хора могат да бъдат жестоки, без да имат истинска причина.

– Не! Тя не пее, а циври! – повтори мъжът, като обилно си служеше с викове и отрицателни движения на ръцете.

Вероятно не обича тази песен, досети се господин Павле. Неговите

деца не обичат музиката, която той слуша, внуците няма да обичат песните на неговите деца. Колко глупави са хората!

– Млади човече, дори някой да пее лошо, не трябва да се казва, че реве или циври! – господин Павле сам се изненада от силата на своя упрек.

В следващия момент му стана криво. Може би се ядосаха, задето им пречи да слушат песента. По-добре ще е да се обърне към ръкавите на небето. Горе поплавъкът пак подскачаше просто така, весело. Скалата на първата месечина изплува. Около нея се сплиташе обилна пяна. Мъжът тъжно се усмихваше.

– Не, господине. Тази жена не пее. Тя плаче. Умрял е мъжът ѝ – отговори той, този път бавно, внимателно разтягайки устни, сякаш има думи, от които ще пръсне отрова, ако непредпазливо се стиснат със зъби.

– Нарежда – със сух глас се намеси и съпругата му.

– Нарежда ли? Умрял е мъжът ѝ? – повтори господин Павле.

– Да – отговори мъжът и двамата с жена си наведоха глави, може би смятаха, че това е нещо срамно, нещо, заради което трябва много да се срамуват.

Господин Павле погледна към сградата с жената. После вдигна очи към небето. Рациите, плуващи срещу течението, си бяха отишли със следобедния отлив. Долавяха се първите наноси на звездите. Сега тъмнорусите треви криеха мястото на оловната тежест. Една случайна птица, търсейки къде да ношува, кацна на поплавка. От тежестта ѝ той потъна под повърхността на свода. Върхът на пръта леко се колебаеше в ритъма на птичето дишане. Господин Павле си помисли, че това е невъзможно. Сигурно е невъзможно, мислеше си той непрекъснато.

– В никакъв случай! Тази жена пее! – каза най-после твърде високо и решително, но по погледа му личеше, че очаква младата семейна двойка да се възпротиви.

Мъжът и жената се спогледаха. За щастие, нищо не отговориха.

Конецът отново започна да се опъва

Като че ли е бил някъде много далеч, господин Павле уморено се върна на своя стол. Отново взе пръта в ръка. Въпреки че нямаше навик да лови риба нощем, реши този път да хвърли въдицата. От сръчния замах поплавъкът подскочи. Птицата изпърха в тъмнината. Оловото пак потъна. Конецът започна да се опъва. От огромния свод по лицето на самотния рибар на балкона ръснаха няколко капки. Докато около поплавъка се образуваше венец от лунна пяна, господин Павле откри, че капките по бузите му се стичат като двойки сълзи.

КРАЙ

© Горан Петровић
© 2005 Жела Георгиева, превод от сръбски

Горан Петровић

Сканиране, разпознаване и начална редакция: Вася Атанасова, 2009

Издание:

Горан Петровић, „Ближен“

Издаелство „Балкани“, София, 2005, ISBN 954-9446-15-8

Подбор и превод: Жела Георгиева

Горан Петровић, „Острво и околне приче“, 2002, „Ближњи“, 2003

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10399>]